

Tweet, snap, FB of insta met de klas!

M8.1

Opdracht: Met begeleiding en onder toezicht maken leerlingen zelf content voor een sociaal media kanaal van school. Dit kanaal wordt (tijdelijk) beheerd door groep 8, de docent, beheerder bedrijfsprofiel en betrokken hulpouders.

Groep: 8
 Tijdsduur Voorbereiding: vanaf 45 minuten
 Tijdsduur Kijken: wisselend
 Tijdsduur Maken: wisselend
 Tijdsduur Verwoorden: wisselend
 Focus op competentiegroep: **Gebruik:**

GI: Creëert eigen materiaal en deelt dit met anderen. Opereert makkelijk crossmediaal. Ontdekt nieuwe manieren van gebruik apparatuur en platform.

Mediawijsheid competentie: BI: Beseft dat de samenleving vraagt om media-vaardigheden. Kan eigen mening verwoorden over hoe media een rol spelen in eigen leven, en kan dit vergelijken met anderen, en andere tijdperken
 CI: Kan de betrouwbaarheid van informatie beoordelen. Kan informatie van diverse bronnen met elkaar vergelijken en de gevonden informatie synthetiseren. Kan binnen het totale (gevraagde en ongevraagde) informatieaanbod relevante informatie selecteren.

Leerdoelen:

- De leerling leert onder begeleiding en in een veilige leeromgeving creatief om te gaan met media en ziet hoe leuk en aantrekkelijk nieuwe media kunnen zijn.
- De leerling maakt kennis met nieuwe technieken met betrekking tot het creëren van media.
- De leerling doet nieuwe kennis op over de totstandkoming en werking van media door reflectie op eigen mediaproducties.
- De leerling leert kundig en kritisch om te gaan met media ter voorbereiding op het digitaal burgerschap.

Meer informatie:

Je kunt de focus leggen op een niet gepersonaliseerde account waardoor de leerlingen allen dezelfde start hebben. Denk hierbij aan een lege tijdlijn, geen vrienden etc. Je kunt ook de focus leggen op samen media maken in een afgeschermd omgeving dus in een geheime groep of privé account.

Zoek uit wat het sociale media beleid is, welke kanalen al in gebruik zijn en welke wijze van gebruik (gericht op veiligheid en privacy) toestemming van de ouders oplevert. Werk samen en/of vraag advies aan de beheerder van de website/het sociaal media kanaal.

Officieel mogen leerlingen vanaf 13 jaar zelfstandig een account aanmaken, maar met de komst van de nieuwe AVG maken sociale media individuele keuzes wat betreft de leeftijdsgrens.

Ga je werken met individuele accounts (wel of niet-gepersonaliseerd) of kies je voor een groepsaccount onder toezicht? De doorgaande leerlijn heeft de leerling getraind in de vaardigheden rond begrip, gebruik en communicatie. In groep 8 mag de leerling oefenen in de praktijk ter voorbereiding op het digitaal burgerschap.

Kijken en maken!

Vorbereiding

- Bedenk welk KJJK- en MAAK-leerdoel je wilt benadrukken:
 - De leerling leert onder begeleiding en in een veilig leeromgeving creatief om te gaan met media en ziet hoe leuk en aantrekkelijk nieuwe media kunnen zijn.
 - De leerling maakt kennis met nieuwe technieken met betrekking tot het creëren van media.

Benodigdheden:

- Film- foto- of geluidsopname apparatuur met bijbehorende kabels.
- Computers met internet toegang.
- Account(s).
- Afspraken gebaseerd op het sociale mediabeleid van de school en de online omgangsvormen die door de klas zijn bepaald in de les.
- Toestemming van de ouders en/of begeleiders van de leerling.

Lessuggesties

- Sta voor deze les, week en/of jaar stil bij de mogelijkheden en kansen van en voor de school. Voor inspiratie en tips zie bijlage 9 voor de mediatoolkit voor de basisschool van Mijn Kind Online.
- Bepaal de tijdsduur: jaar; themaweek of themadag
 - (bijv. Week van de Mediawijsheid)
- Zoek 'expert'-ouders: wie zitten er op het gekozen kanaal. Zijn er ouders die zich er beroepsmatig mee bezighouden? Is iemand fotograaf?
- Bepaal met de klas de netiquette van het medium.
- Denk gezamenlijk na over profielfoto('s), profielnaam, omschrijving, hashtag, beheerdersrol(len).
- Sta met de leerling stil bij wat er nodig is voor het bericht.
- Bepaal wie de doelgroep is.
- Breng in kaart wie er allemaal online zijn op het gekozen medium.
 - Leerlingen, burgemeester, Gemeente, Ouders, Middelbare scholen etc.
- Wat is je doel: laat je het leerproces van groep 8 zien of staat bijvoorbeeld de brugklas centraal? Geef je tips voor de brugklas: open dagen, tips voor kaften, tips voor huiswerk maken, nieuwe vrienden maken, oriëntatie op beroepskeuze, reik je handige apps om je huiswerk mee te maken etc.

Verwoorden!

Reflectie/presentatie

Vorbereiding

- Bedenk welk VERWOORD-leerdoel je wilt benadrukken;
 - De leerling doet nieuwe kennis op over de totstandkoming en werking van de media door reflectie op eigen mediaproducties.
 - De leerling leert kunding en kritisch om te gaan met media ter voorbereiding op het digitaal burgerschap.

De leerling leert door het behandelen van alle leuke berichtjes kundig en kritisch om te gaan met media ter voorbereiding op het digitaal burgerschap. De makers van het bericht vertellen over hun keuzes in het maakproces en de bron(nen).

Bijlage 9

Wat doen kinderen volgens Kennisnet (2014) online?

Volgens Justine Pardoën experimenteren kinderen online en maken fouten. En dat moet ook, die ruimte hebben ze nodig om te kunnen groeien. Daarbij hebben kinderen net als wij behoefte aan verbinding. Ze beseffen dat het delen van intiem kapitaal - het jezelf tot op zekere hoogte blootgeven - een manier is om je verbonden te voelen.

Volgens Tim Toornvliet van de digitale burgerrechtenorganisatie Bits of Freedom zouden we moeten beginnen met kinderen te leren wat internet nu eigenlijk is. 'Ze snappen nog niet dat Twitter of WhatsApp geen nutsvoorzieningen zijn, zoals het water uit de kraan, maar dat er bedrijven achter zitten die geld verdienen aan jouw gegevens. Of dat de foto's die je op Facebook zet niet meer van jou zijn, maar dat ze opgeslagen worden op servers in Amerika.'

'Online privacy is het hebben van controle over je eigen gegevens en over wat anderen over jou weten en wat ze met die informatie doen.' Als je die controle niet hebt, en anderen kunnen zomaar informatie over jou verzamelen en gebruiken, dan verlies je je vrijheid.

Toornvliet pleit ervoor om kinderen op school te laten experimenteren met het bouwen van eigen netwerkjes. 'Zodat ze kunnen ervaren hoe open de communicatie is op zo'n netwerk, en hoe het voelt als anderen jouw berichtjes ook blijken te kunnen lezen.'

Pardoën oppert om de kinderen stapje voor stapje bewust te maken van de grenzen en mogelijkheden van online communicatie. Wat deel je met anderen en wat zijn de gevolgen? Wat gebeurt er met een foto die je op Facebook zet? Wie kan dat allemaal met elkaar delen? En wat als je over iemand roddelt die getagged is in een foto, wie leest er dan allemaal mee?

Wat is de houding van de school ten opzichte van sociale media en privacy?

Wat kinderen online doen en laten, kun je als ouder of leerkracht niet controleren. Maar je kunt ze wél duidelijk maken dat hun online privacy goud waard is.

Ouders beschikken in veel gevallen al over de best denkbare coach: hun kind. Vaak vinden kinderen het alleen maar leuk om hun ouders of leerkracht uit te leggen hoe iets werkt.

Om een goed gesprek te kunnen voeren met tieners, is het belangrijk dat zij het gevoel hebben dat je ze serieus neemt. Wees je daarom niet alleen bewust van de risico's maar ook van de kansen en mogelijkheden van internet en sociale media. Sta open voor hun wereld en oordeel niet te snel. Werken aan bewustwording betekent niet dat zij altijd het antwoord geven dat je het liefst wilt horen.

https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/Kinderen_en_online_privacy.pdf

Social Media, kinderen en de AVG

In de nieuwe privacywetgeving die in mei 2018 in is gegaan, wordt het begrip 'sociale media' niet letterlijk genoemd, en dus ook niet gedefinieerd. Laat staan dat er specifieke toepassingen genoemd worden. De regels verschillen per toepassing; elke aanbieder hanteert zijn eigen regels (die op zich wel aan de AVG moeten voldoen natuurlijk). Ouders Online schreef er een artikel over en zette de officiële regels op een rij.

<https://www.ouders.nl/artikelen/kinderen-en-de-avg-sociale-media>

Verdieping privacy op school:

https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/Privacy_in_10_stappen.pdf

Online privacy

Wil je dat leerlingen tijdens de les sociale media gebruiken? Houd er dan rekening mee dat leerlingen jonger dan 16 jaar daar toestemming voor moeten krijgen van hun ouders.

Een foto waarop een leerling herkenbaar in beeld is, zegt iets over de leerling. Die foto is een persoonsgegeven.

Wil de school een foto van een leerling op de schoolwebsite zetten? De privacywetgeving eist dat daar vooraf uitdrukkelijk toestemming voor wordt gevraagd.

Vanaf mei 2018 gelden er strengere Europese privacyregels. Het vragen van duidelijke en specifieke toestemming is verplicht.

<https://www.kennisnet.nl/artikel/fotos-van-leerlingen-gebruiken-zo-mag-het-wel/>

Online omgangsvormen - netiquette

<https://www.mediawijsheid.nl/onlineomgangsvormen/>

Meer informatie over Week van de Mediawijsheid

<https://weekvandemediawijsheid.nl/>

Inspiratie op Twitter

<https://twitter.com/GroepvanRob>

<https://twitter.com/Groep8BSV> (niet meer actief)

https://twitter.com/obsde_windhoek

Twitter:

Tessa van Zadelhoff geeft via haar blog Warempel lesvoorbeelden voor Twitter: Het blog is al uit 2009 en als we het vandaag over sociale media hebben die populair zijn bij kinderen en jongeren dan hoort Twitter daar niet bij. Maar met een beetje creativiteit zijn de lesideeën prima om te buigen naar elk ander online platform.

<http://warempel.nl/2009/09/05/twitter-in-groep-8/>

Snapchat

Snapchat is een app voor je smartphone waar je foto's, filmpjes en berichten mee kunt versturen. Van dat soort apps bestaan er tientallen, maar Snapchat is anders. De beelden die je verstuurt, verdwijnen namelijk na een paar seconden weer. Op de website van Radar staat een uitgebreid artikel met uitleg over Snapchat

<https://radar.avrotros.nl/hulp-tips/hulpartikelen/detail/wat-is-snapchat/>

Facebook

Op de website van Facebook kunnen we lezen dat het haar missie is om de wereld meer open en verbonden maken.

Facebook begon als een netwerk voor Amerikaanse studenten om onderling contact te leggen en te houden. Gebruikers kunnen een vriendennetwerk opbouwen en berichten achterlaten waarop een ander kan reageren. (...) Facebook draait om statusupdates. "Wat ben je aan het doen?", vraagt de site aan gebruikers. In een statusupdate schrijf je waar je over nadenkt, wat je hebt gedaan of wat je doet. Kortom, over alles wat je bezighoudt. (...) Kies zelf met wie je deze berichten deelt: met vrienden, vrienden van vrienden of de hele wereld.

Alle gezamenlijke updates van iedereen komen in een zogenaamde tijdlijn voorbij. Vrienden kunnen op jouw berichten reageren en andersom. Zo ontstaat soms een levendige discussie. Een update kan overigens ook een foto zijn of een interessant artikel op internet. Komt er iets leuks voorbij, dan kun je reageren of 'liken' door op de vind-ik-leuk-knop te drukken.

<https://www.facebook.com/about/basics/>

<http://www.watfacebook.nl/category/facebook/>

Instagram

Volgens Instagraminfo.nl (2018) draait het bij Instagram allemaal om het delen van foto's en filmpjes met je volgers. Het is een sociaal netwerk opgericht door Facebook, maar staat daar verder los van. Instagram is geen enorme hype meer, maar wel nog steeds enorm populair en een musthave voor alle smartphone- en tabletgebruikers. Op Instagram kun je foto's of filmpjes bewerken door er een filter overheen te zetten. Zo kun je jouw foto of filmpje een ouderwetse, zonnige of juist zwart-witte uitstraling geven. Wanneer je deze foto deelt met je volgers, kunnen zij deze 'vind-ik-leuken'. Ook kunnen je volgers op de foto reageren. Instagraminfo.nl legt ook uit hoe het werkt.

<http://instagraminfo.nl/hoe-werkt-instagram/>

Boek YouTube® filmpjes maken voor kids

<http://www.bibliotheek.nl/catalogus/titel.404025730.html>

<https://www.bibliotheek.nl/catalogus/ebook/40733873X.html>

Bronnen:

Mijn Kind Online/Kennisnet. (2014, april). Kinderen en online privacy. (2014, april) Bekeken op 28 juli 2018, https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/Kinderen_en_online_privacy.pdf

Kennisnet. (z.d.) Foto's van leerlingen gebruiken? Zo mag het wel. Bekeken op 28 juli 2018, <https://www.kennisnet.nl/artikel/fotos-van-leerlingen-gebruiken-zo-mag-het-wel/>

Warempel.(2016). Twitter in groep 8. Bekeken op 28 juli 2018, <http://warempel.nl/2009/09/05/twitter-in-groep-8/>

Radar (2018) Wat is Snapchat? Bekeken op 28 juli 2018, <https://radar.avrotros.nl/hulp-tips/hulpartikelen/detail/wat-is-snapchat/>

Facebook. (z.d.). Privacy basics. Bekeken op 28 juli 2018, <https://www.facebook.com/about/basics/>

WatisFacebook (december, 2017). Wat is Facebook en hoe werkt het? Bekeken op 28 juli 2018, <http://www.watisfacebook.nl/facebook/wat-is/>

Mijn Kind Online. (2005-2016). Instagrapp - de les. Bekeken op 28 juli 2018, van https://www.kennisnet.nl/mijnkindonline/files/Instagrapp_lestip_en_poster.pdf

Consumentenbond (2018). Nieuwe privacywet: wat betekent dit voor kinderen? Bekeken op 28 juli 2018, <https://www.consumentenbond.nl/kind-online/nieuwe-privacywet-kinderen>